

REV IJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

PLANINSKI

VESTNIK

9
2017

SPD
1893
PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

9 177 035 0 434 008

3,90 €

INTERJU

Andrej Štremfelj

Z NAMI NA POT

Menina planina

IZ PLANINSKE ZALOŽBE - **AKCIJA**

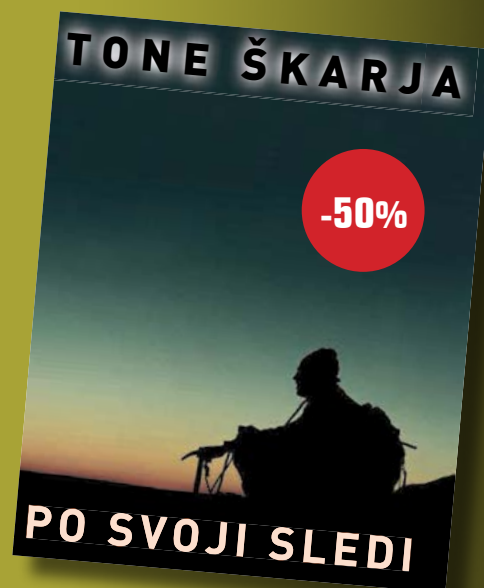
Tone Škarja **Po svoji sledi**

Na 414 straneh je avtor Tone Škarja opisal neverjeten razvoj in podvige slovenskega alpinizma in himalajizma. V knjigi nastopajo skoraj vsi naši alpinisti in odpravljajo s svojimi veselimi, resnimi in žalostnimi zgodbami. Vsakdo bo v knjigi našel svoje prijatelje in vzornike, ki so mu dolga leta za zgled, ali pa se bo ob nesrečah otožno spominjal tistih, ki jih ni več, in se potem pri svojih dejanjih v gorah lažje odločil tako, da bo bolj prav. Vsebinsko krasi 250 črno-belih in 461 barvnih fotografij.

Format: 210 x 260 mm; 414 strani, italijanska vezava

CENA: V času od 15. 9. 2017 do 15. 10. 2017 lahko vodnik kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: **24,95 €*** (redna cena: 49,90 €*).

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

ČEZ ROB, Vladimir Habjan, ponatis knjige

Leposlovne knjige se običajno natisnejo enkrat, ponatise doživijo le tiste redke, pri katerih založnik resno računa, da jih bodo bralci pograbili. Očitno je tudi knjiga kratkih planinskih pripovedi Čez rob Vladimira Habjana izpred šestih let take narave. Ker se ni bal opisati planinske erotične avanture, ker je dal pripoved govoriti tudi medvedu? Kdo ve ...

Miran Hladnik, urednik

Knjigo je avtor posvetil v spomin prijateljem, alpinistom in gorskim reševalcem: Mateju Mošniku - Matu, 1975–2004, Klemenu Mikliču - Benku, 1974–2010 in Dušanu Podbevšku - Duletu, 1958–2010.

Format: 140 x 205 mm; 152 strani, italijanska vezava

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Dvorakova ulica 9, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico: 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

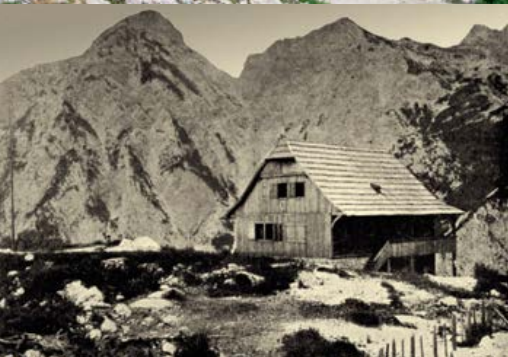

Za vsaj malo enake možnosti

Moj oče je kar srkal in pil novosti, ki so se kot po tekočem traku vozile v naša življenja. Hkrati pa je celo življenje ponavljal lajno: "Če nas je nekoč v tej bajti živel šestnajst, bo pa tudi nas sedem!", ko smo ga nagovarjali, da bi si, za božjo voljo, vsaj malo izboljšali bivalne razmere. Vsi smo enaki; takoj uporabimo iznajdbe, ki nam ustrezajo, a pred stvarmi, ki nam bi bile pretrd oreh ali nam je odveč prilagajanje, so nam tradicija in preverjene vrednote kar pravišnji izgovor. Tisoč utemeljenih in dobro razumljivih argumentov nam uspejo domisliti naši možgani. A svet se razvija naprej, mi pa kot želimo – z njim ali za njim. Znani arhitekt Podrecca deli ljudi v tri skupine. Prva razmišlja, gluha za kritike ustvarja in vleče svet naprej. Drugi tretjini je mar le za svoje udobje, briga jih le to, da imajo vedno vsega dovolj pri roki. Tretja tretjina, ti so posebni: kjerkoli, kadarkoli in za karkoli se pritožujejo, kritizirajo in, ne boste verjeli – le oni vedo, kako je prav. A sami niso poleg tega sposobni dosti več kot pritiska na daljinec in morda *frkanja* po LCD-jih telefona, tablice, za računalnik se jim najbrž že ne da. Rezultat so polni forumi do skrajnosti sarkastičnih besedil brez slovničnih pravil, da kulturnega nivoja niti ne omenjamo ... Planinstvo iz tega ni izvzeto. Že od nekdaj se lomijo kopja; bomo smučali v visokogorju, plezali v stenah, bomo uporabljali pomagala, gradili udobnejše kočice ...? Vsak dan smo še vedno soočeni z novimi izzivi; športne ferate, gorsko kolesarjenje, jadralno letenje, žičnice, otočki neokrnjene divjine ... Tudi slednje ima nasprotnike. Vsakodnevno poslušamo o razvoju trajnostnega turizma. Skrb je upravičena, a rezultatov zagotovo ne bomo dosegli z zgražanji nad novostmi in prepovedmi, sploh ne s prepovedmi dejavnosti, ki zagotavljajo trajnostno mobilnost! Električna vozila v velikem delu Alp neslišno in marsikje že zastoj dostavljajo izletnike in pohodnike na izhodišča tur, na planine, gorske prelaze. Pridružujejo se jim skuterji, gorska kolesa in skiroji na električni pogon. Je razen pešačenja in klasičnih koles sploh mogoč bolj trajnosten dostop v naročja gora? Zakaj bi se zgražali nad "novostmi", ki v gore na naravi prijazen način pripelje obiskovalce, željne miru in čistega zraka? Želela bi, da bi se moja mama, ki se pri petinosemdesetih ta trenutek že petič v življenju postavlja na noge (ja, toliko sklepov so ji uspešno zamenjali), lahko usedla na izposojeno kolo, ki bi jo ob minimalnem naporu (zanjo maksimalnem) popeljal v Tamar ali kam drugam. Ne skrbi me, da bo mladina, čeprav je sposobna mnogo več, sedala na to isto kolo in se ne bo niti prepotila ob dosegu Mangartskega sedla. Zaupam, da ljudje skrbijo za svoje zdravje z dovoljšno telesno aktivnostjo. Prepričana sem tudi, da bo pošteno ocenjen in cenjen trud posameznika, ki je maksimalno izrabljal svoje moči, ne glede na to, če bo uporabljal pomagala ali ne. Za hendikepirane je pomoč nujna, za zdrave pa izboljša in podaljša izkušnjo, so zapisali ob odkritju tako "nepotrebne" modre tabletko. Ko sem nedolgo tega zaključevala daljšo visokogorsko turo po za skoraj tovarnjak široki poti ob znanem dolomitiskem jezeru, sem imela možnost opazovati vse naštetu. Od planincev, alpinistov z vso opremo, tekačev, tudi z malčki v nahrbtniku, gorskih kolesarjev, sprehajalcev z odevjicami pod pazduho, vozičkarjev, sprehajalcev psov in uporabnikov električnih koles. Bilo mi je lepo: vsi skupaj in vsak si je zaslužil svojo mero občudovanja in spoštovanja. Nič me ni skrbelo, kako jasno se vidijo moji napori, ker sem tri dni trdo garala za vsak višinski meter. Morda sem v svoj dosežek vložila veliko manj truda kot dedek, ki ga je pod roko podpirala vnukinja in sta ob jezeru mukoma naredila le dobrih petsto metrov. Gorski svet je mnogim pribežališče, naša skrb naj bo, da tako tudi ostane. Preveč sprememb se je že zgodilo, zato zagotovo ne bo šlo brez premišljenih korakov. Verjamem v razum, zato živel napredek in živel trud za enake možnosti! Kaj hitro se nam lahko gore zaradi takih ali drugačnih vzrokov odmaknejo, z leti vsakomur nepreklicno postajo višje in višje. Pomirjujoč je občutek, da obstajajo ljudje iz tiste prve skupine, ki nam omogočajo, da jih bomo lahko čim dlje in čim pristneje uživali.

Anka Vončina

¹ Osnovni cilj trajnostne mobilnosti je zadovoljiti potrebe vseh ljudi po mobilnosti in obenem zmanjšati promet, posledično onesnaževanje, emisije toplogrednih plinov in porabo energije. Trajnostna mobilnost je tista, ki je hkrati okoljsko sprejemljiva, socialno pravična in spodbuja razvoj gospodarstva. Z ukrepi prometne politike moramo zagotoviti, da je potreba vsakogar po premikanju zadovoljena, vendar ob nižjih stroških in manjših stranskih učinkih, tveganju in porabi naravnih virov (Vir: MIZ).

UVODNIK
Anka Vončina
4 **Za vsaj malo enake možnosti**

TEMA MESECA
Vida Petrovčič
4 **Po poteh Alpske konvencije 2017**

INTERJUJ
Marta Krejan Čokl
12 **Pogovor z Andrejem Štremfljem**

VISOKOGORSKA PLANOTA
Olga Kolenc
18 **Foran dal Mus**

PLANINSKI SPOMINI
Srečko Klemenc
22 **Prigoda z graničarji**

KOLUMNA
Marta Krejan Čokl
26 **O bontonu, ki se morda priklati tudi v gorske koč**

ZGODOVINA PLANINSTVA
Dušan Škodič
28 **120-letnica ustanovitve Češke podružnice SPD v Pragi**

PROJEKT

Zdenka Mihelič

32 Slovenska planinska pot v enem dnevu

MINIATURA

Bernard Štiglic

33 Podzemni jami Menine planine

Z NAMI NA POT

Andreja Erdlen

34 Menina planina

USI MOJI TRIGLAVI

Samo Rugelj

43 Na Triglavu z otroki

MLADI

Manca Čujež

46 Odprt vzorčni taborni prostor PZS

GEOLOGIJA

Nina Rman

48 Kako dobro poznate kamnine v gorah?

PLANINČKOV KOTIČEK

Kristina Menih

52 Ježek Plešek in ježka Nežika

TESTI OPREME

Aljaž Anderle

56 Kolesa za turno kolesarjenje

68 NOVICE IZ VERTIKALE

69 ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE

70 PISMA BRALCEV

70 LITERATURA

72 PLANINSKA ORGANIZACIJA

75 SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

76 NOVICE

76 TRIGLAUSKI NARODNI PARK

78 U SPOMIN

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.**